

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia organów europejskich
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of European organs
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Andrzej Gładysz
---	--------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30+30	III+IV	3+3

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących historii muzyki. Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących historii instrumentów muzycznych. Dysponowanie podstawową wiedzą z zakresu historii powszechnej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z tradycjami i rozwojem europejskiego budownictwa organowego w porządku chronologicznym. Zapoznanie studentów z działalnością rodzin i firm organmistrzowskich na kontynencie europejskim oraz poza nim. Wskazanie specyfiki kulturowej i estetycznej poszczególnych ośrodków europejskiego budownictwa organowego oraz ich wzajemnych relacji. Zapoznanie z podstawową literaturą dotyczącą europejskiego budownictwa organowego. Przedstawienie zasad klasyfikacji organów. Wskazanie podstawowych informacji z zakresu budowy organów z uwzględnieniem przemian historycznych. Piszczałki i głosy organowe w perspektywie historycznej. Przedstawienie studentom problematyki i wyników prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badań z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie historii organów europejskich.	K_W03 K_W04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Dysponując wiedzą z zakresu historii organów europejskich jest gotowy do podjęcia aktywności zawodowej na współczesnym rynku pracy konkurując z innymi specjalistami. Student uznaje znaczenie przemian estetycznych w budownictwie organów europejskich i ma świadomość konieczności kultywowania dziedzictwa kulturalnego epok minionych.	K_K03 K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Definicja organów i instrumenty im pokrewne,
2. Wynałazek organów i ich dzieje w okresie starożytności,
3. Organy u progu średniowiecza na ziemiach Cesarstwa Rzymskiego oraz w krajach arabskich i na Dalekim Wschodzie
4. Organy w Bizancjum w okresie średniowiecza
5. Rozwój technologiczny w budowie organów w okresie średniowiecza
6. Upowszechnienie budownictwa organowego w Europie w średniowieczu
7. Renesansowe budownictwo organowe w Europie – szkoły północno-brabancka i południowo-

flamandzka
8. Europejskie organy u progu baroku
9. Najważniejsi niemieccy budowniczy organów w XVII i XVIII w.
10. Organy włoskie w XVII-XVIII w.
11. Organy we Francji w XVII- XVIII w.
12. Rozwój budownictwa organowego w pozostałych krajach europejskich w okresie baroku
13. Cechy brzmieniowe organów barokowych w poszczególnych regionach Europy
14. Organy i sztuka organmistrzowska w dobie oświecenia
15. Ewolucja w technice budownictwa organowego w XIX w.
16. Rola w kulturze europejskiej i struktura brzmieniowa organów symfonicznych
17. Działalność wybitnych organmistrzów niemieckich w XIX w.
18. Aristide Cavaille-Coll i budownictwo organowe w XIX-wiecznej Francji
19. Sztuka budowy organów w pozostałych krajach europejskich przed I wojną światową
20. Nowe trendy w budownictwie organowym w 1 poł. XX w.
21. Najważniejsze europejskie firmy organmistrzowskie w okresie międzywojennym
22. Losy organów podczas I i II wojny światowej
23. Sztuka organmistrzowska w 2 poł. XX w. w krajach niemieckojęzycznych
24. Budownictwo organowe w pozostałych europejskich krajach
25. Organy współcześnie – budownictwo utrzymane w stylistyce historycznej oraz nowoczesnej
26. Najważniejsze firmy i zakłady organmistrzowskie Europy XXI w.
27. Historia organów polskich – zarys zagadnienia na tle europejskim.
28. Rozwój technologii budowy organów w ujęciu historycznym.
29. Piszczalki i głosy organowe oraz ich ewolucja w perspektywie czasu.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Zaliczenie ustne	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenie praktyczne	Praca pisemna	Protokół

Zajęcia mogą być realizowane z wykorzystaniem metody service learning we współpracy z firmami i zakładami organmistrzowskimi oraz instytucjami kościelnymi i świeckimi posiadającymi na wyposażeniu organy piszczałkowe.

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach na przestrzeni danego semestru.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student prezentuje szczegółową wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz wnikliwą wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student wykazuje chęć do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma pełną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Dobrze zna wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi
--------------------	--

	granicami Polski.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student prezentuje uporządkowaną wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz pogłębioną wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student w znacznym stopniu wykazuje gotowość do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma pełną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Zna wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student prezentuje podstawową wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz ogólną wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student w niewielkim stopniu wykazuje gotowość do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma umiarkowaną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Ogólnie rozeznaje wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie prezentuje wiedzy w zakresie historii organów i instrumentologii ani pogłębionej wiedzy z zakresu historii organów europejskich. Student nie wykazuje gotowości do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, nie ma świadomości wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Nie zna wyników badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Gołos J., <i>Polskie organy i muzyka organowa</i> , Warszawa 1972.
Smulikowska E., <i>Prospekty organowe w dawnej Polsce</i> , Wrocław 1989.
Chwałek J., <i>Budowa organów</i> , t. 1-2, Warszawa 1971.
Szymanowicz M., <i>Polska bibliografia organów</i> , T. 1-4, Lublin 2011-2020.
H. Mardirosian, <i>Vox Humana. Essays about the world of the pipe organ and those who play it</i> , Saint Louis 2017.
P. Chyryk, <i>Organy na Ukrainie. Województwo wołyńskie</i> , Lublin 2019.
P. Chyryk, <i>Organy na Ukrainie. Województwo iwoano-frankiewskie i tarnopolskie</i> , Lublin 2017.
Literatura uzupełniająca
Wybrane artykuły z zakresu historii organów.
A. Sapalski, <i>Przewodnik dla organistów</i> , Kraków 1880

Erdman J., *Organy*, Warszawa 1989,

Gajda R., *Organy - ich historia, budowa i pielęgnacja*, Katowice 2004,

The Organ as a Mirror of Its Time. North European Reflections 1610-2000, ed. K.J. Snyder, Oxford 2002.

S. Bicknell, *The History of the English Organ*, Cambridge 2008.

O. Ochse, *The History of the Organ in the United States*, Bloomington 1975.

Töpfer J.G., *Lehrbuch der Orgelbaukunst*, Mainz 1955-1960.